

Na osnovu člana 74 st. 1 i 5 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Službeni list CG“, br. 40/10, 6/13, 70/17 i 125/23) Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 27.12.2024. godine, donio je

POVELJU INTERNE REVIZIJE

1. Predmet

Ovom poveljom definišu se svrha, ovlašćenja i odgovornosti interne revizije i glavne interne revizorke.

2. Svrha interne revizije

Svrha interne revizije je jačanje sposobnosti Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) za kreiranje, zaštitu i održavanje vrijednosti pružanjem guvernerki Centralne banke i Savjetu Centralne banke nezavisnog, objektivnog i na riziku zasnovanog uvjeravanja, savjeta, uvida i predviđanja.

Interna revizija pomaže unaprjeđenju Centralne banke u smislu:

- uspjehnog ostvarivanja ciljeva i izvršavanja funkcija Centralne banke;
- procesa upravljanja, upravljanja rizikom i internih kontrola;
- donošenja odluka u okviru Centralne banke;
- reputacije i kredibiliteta Centralne banke, i
- sposobnosti rada Centralne banke u javnom interesu.

3. Primjena međunarodnih standarda interne revizije

Interna revizija Centralne banke obavlja se i u skladu sa međunarodnim standardima uključujući obavezne elemente Međunarodnog okvira profesionalne prakse koje izdaje Institut internih revizora – Globalnih standarda interne revizije i Tematskih zahtjeva.

Glavna interna revizorka izvještava godišnje guvernerku Centralne banke, Odbor za reviziju i Savjet Centralne banke o usklađenosti interne revizije sa međunarodnim standardima, koju procjenjuje u okviru sprovođenja Programa obezbjeđenja i unaprjeđenja kvaliteta rada interne revizije.

4. Djelokrug Interne revizije

Interna revizija vrši stalni i cjeloviti nadzor nad poslovanjem Centralne banke.

5. Ovlašćenja Interne revizije

Interna revizija ovlašćena je da obavlja reviziju sistema, poslovnih procesa, projekata i aktivnosti u Centralnoj banci.

Interna revizija ima pravo na neograničen i slobodan pristup svim zaposlenima, podacima, informacijama, dokumentima, imovini i aplikacijama Centralne banke koji su joj potrebni za obavljanje revizije i drugih poslova iz svog djelokruga.

Interna revizija može, po potrebi, koristiti pomoć, podršku i saradnju od strane zaposlenih u organizacionoj jedinici u kojoj se vrši revizija, zaposlenih iz drugih organizacionih jedinica, a može predložiti guvernerki Centralne banke angažovanje stručnjaka čija su posebna znanja i vještine potrebne u postupku obavljanja revizije.

6. Nezavisnost, organizacioni položaj i izvještavanje

Glavna interna revizorka direktno odgovara guvernerki Centralne banke (linija administrativnog izvještavanja), kao i Odboru za reviziju i Savjetu Centralne banke (linija funkcionalnog izvještavanja).

Glavna interna revizorka u godišnjem izvještaju o radu potvrđuje Savjetu Centralne banke organizacionu nezavisnost funkcije interne revizije.

Ako struktura upravljanja ne obezbjeđuje organizacionu nezavisnost, glavna interna revizorka će dokumentovati okolnosti koje ograničavaju nezavisnost, kao i zaštitne mjere koje se preduzimaju za postizanje principa nezavisnosti.

Glavna interna revizorka će objelodaniti Savjetu Centralne banke bilo koje okolnosti koje mogu dovesti do narušavanja nezavisnosti.

7. Izmjena Povelje interne revizije

Povelja interne revizije može biti predmet ponovnog razmatranja između glavne interne revizorka, guvernerke Centralne banke i Savjeta Centralne banke naročito u slučaju:

- značajne promjene u međunarodnim standardima interne revizije;
- značajne promjene u organizaciji, upravljanju i rukovođenju Centralne banke;
- značajne promjene strategija, ciljeva, profila rizika ili okruženja u kojem Centralna banka posluje, i
- novih zakona ili drugih propisa koji mogu uticati na prirodu i/ili obuhvat interne revizije.

8. Uloga Savjeta Centralne banke

U cilju uspostavljanja, održavanja i osiguranja da interna revizija ima dovoljno ovlaštenja da ispuni svoje zadatke, Savjet Centralne banke:

- ostvaruje komunikaciju sa glavnom internom revizorkom o ovlaštenjima, ulozi, odgovornostima, obuhvatu i angažmanima (uvjeravanja i/ili savjetovanja) interne revizije;
- donosi povelju Interne revizije i akt kojim se uređuje način vršenja interne revizije i izvještavanja;
- donosi Strateški plan interne revizije i Godišnji plan interne revizije;
- usvaja izvještaje o radu Interne revizije.

9. Uloge i odgovornosti glavne interne revizorke

9.1. Etika i profesionalizam

Glavna interna revizorka osigurava da interni revizori:

- postupaju u skladu sa međunarodnim standardima interne revizije, uključujući principe etike i profesionalizma: integritet, objektivnost, stručnost, dužna profesionalna pažnja i povjerljivost,
- razumiju, poštuju, ispunjavaju i doprinose vrijednostima i očekivanjima Centralne banke i prepoznaju ponašanje koje je suprotno utvrđenim vrijednostima i očekivanjima.

9.2. Objektivnost

Glavna interna revizorka osigurava da interna revizije bude slobodna od svih uticaja koji ugrožavaju sposobnost internih revizora da obavljaju svoje odgovornosti na nepristrasan način, uključujući sprovođenje godišnjeg plana interne revizije.

Interni revizori će zadržati nepristrasan stav koji im omogućava da objektivno obavljaju poslove, vjeruju u rezultat svog rada, ne ugrožavaju kvalitet i ne podređuju svoje prosuđivanje o revizijskim pitanjima drugima licima, bilo stvarno ili naizgled.

9.3. Odgovornost glavne interne revizorke

Glavna interna revizorka je odgovorna da:

- pripremi predlog strateškog i godišnjeg plana interne revizije zasnovan na riziku;
- prati promjene u poslovanju Centralne banke, rizicima, operacijama, programima, sistemima i kontrolama i po potrebi, inicira izmjene godišnjeg plana interne revizije;
- osigura da se angažmani interne revizije obavljaju, dokumentuju i saopštavaju u skladu sa zakonom, međunarodnim standardima interne

revizije, Pravilnikom o Internoj reviziji Centralne banke i godišnjim planom interne revizije;

- odobrava Radni program angažmana interne revizije;
- odobrava i potpisuje Izvještaj angažmana (u daljem tekstu: Izvještaj) i stara se da se rezultati interne revizije sa zaključcima, sugestijama, nalazima i preporukama dostave stranama na koje se odnose;
- izvještava guvernerku Centralne banke, Odbor za reviziju i Savjet Centralne banke u slučaju nedostatka resursa potrebnih za obavljanje angažmana;
- izvještava guvernerku Centralne banke, Odbor za reviziju i Savjet Centralne banke o svakoj značajnoj promjeni u realizaciji plana interne revizije;
- podnosi periodične i godišnji izvještaj o radu interne revizije sa posebnim naglaskom na kritične rizike i oblasti u kojima su rizici povećani i koji zahtijevaju posebnu pažnju;
- prati implementaciju preporuka Interne revizije i kvartalno izvještava guvernerku Centralne banke i Odbor za reviziju o preporukama koje nijesu implementirane u utvrđenim rokovima i na način utvrđen akcionim planom za njihovu implementaciju;
- osigura da interna revizija kolektivno posjeduje ili stiče znanje, vještine i druge kompetencije i kvalifikacije i tehnologije koje podržavaju proces interne revizije i ispunjavanje zahtjeva međunarodnih standarda interne revizije i ispunjavanje djelokruga interne revizije;
- utvrđuje metodologiju rada za obavljanje interne revizije u skladu sa međunarodnim standardima;
- osigura poštovanje relevantnih politika i procedura Centralne banke, osim ako su takve politike i procedure u suprotnosti sa Poveljom interne revizije ili međunarodnim standardima interne revizije;
- priprema i ažurira Program obezbjeđenja i unaprjeđenja kvaliteta rada interne revizije i o sprovođenju tog programa informiše guvernerku Centralne banke i Savjet Centralne banke preko godišnjeg izvještaja;
- osigurava da su principi integriteta, objektivnosti, stručnosti, dužne profesionalne pažnje i povjerljivosti primijenjeni i podržani;
- predlaže angažovanje stručnjaka čija su posebna znanja i vještine potrebne u postupku obavljanja angažmana ukoliko interni revizori nemaju znanja vještine ili druge sposobnosti potrebne za obavljanje cjelokupnog angažmana ili njegovog dijela;
- uspostavlja procedure kojima se usmjerava funkcionisanje interne revizije;
- osigurava usaglašenost interne revizije sa međunarodnim standardima interne revizije.

10. Izvještavanje guvernerke, Odbora za reviziju i Savjeta Centralne banke

Glavna interna revizorka podnosi periodične i godišnje izvještaje guvernerki Centralne banke, Odboru za reviziju i Savjetu Centralne banke u skladu sa međunarodnim standardima i Pravilnikom o Internoj reviziji Centralne banke.

11. Odnos sa Odborom za reviziju

Efektivnost i efikasnost rada interne revizije nadgleda Odbor za reviziju u skladu sa zakonom i aktom kojim se uređuje rad Odbora za reviziju.

12. Program obezbjeđenja i unaprjeđenja kvaliteta rada Interne revizije

Glavna interna revizorka priprema, implementira i ažurira Program obezbjeđenja i unaprjeđenja kvaliteta rada Interne revizije, koji pokriva sve aspekte funkcije interne revizije.

13. Potpisivanje Povelje, prestanak važenja i stupanje na snagu

Ovu povelju potpisuju guvernerka kao predsjedavajuća sjednicama Savjeta Centralne banke Crne Gore i glavna interna revizorka.

Danom početka primjene ove povelje prestaje da važi Povelja interne revizije, broj 0101-4288-06/2024 od 31.05.2024. godine.

Ova povelja stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli i intranet-u Centralne banke.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

Glavna interna revizorka

Ana Krsmanović, s.r.

PREDSJEDAVAJUĆA

GVERNERKA

dr Irena Radović, s.r.

Br. 0101-10081-5/2024

Podgorica, 27.12.2024. godine